

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 26 серпня 1968

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВНИЙ СУДДА НАЙВИЩОГО СУДУ ЗСА Ерл Воррен заявив на прийнятті суддів Найвищого Суду Монтани в Гелені, Монтана, де він перебуває на вакаціях, що виглядає так, що він відкриває нову сесію Найвищого Суду у Вашингтоні в жовтні ц. р. бо Сенатська Правнича Комісія так маневрує, щоб не затвердити номінацію на головного суддю судді Ейба Фортаса. Воррен знає, що це дійсно не тому, що сенатори воліють його, а не Фортаса, бо коли вони вибирали б між ним і Фортасом, то вибрали б Фортаса. Сенатори своїм становищем демонструють проти президента Джансона, який на їхню думку, не повинен номінувати суддів Найвищого Суду після повідомлення про свою реїгнацію.

ДЕПАТАМЕНТ СКАРВУ ПОВІДОМЛЯЄ, що в липні ц. р. запаси золота в державній скарбниці зменшилися на \$5 мільйонів і становили \$10,676,000,000, а в червні ц. р. вони вносили \$10,681,000,000. В червні запаси золота були збільшилися на \$213 мільйонів, що було найбільшим місячним збільшенням впродовж останніх п'ятих років. Стабільність запасів золота після великих втрат останньої зими внаслідок міжнародної фінансової кризи настала тому, що визначено двояку ціну на золото, що внеможливило спекуляцію золотом.

АСТРОНАВТ-НАУКОВЕЦЬ ДЖАН ЛЛЕВЕЛЛІН зреагував зі свого становища, яке він займав від 1967-го року, тому, що не міг опанувати вміння летів джетовими літаками. Це вже другий астронавт науковець, який покидає працю тому, що не міг навчитися літати, першим був д-р Вільям Т. О'Лірі. Третій астронавт командир флоту Джан С. Булл в липні мусів відійти внаслідок хронічної недуги легенів. Тепер число астронавтів вносить 52. 35-річний д-р Ллевеллін навчався був літати пропелеровими літаками, але не міг сам літати джетовими літаками Т-37.

24-РІЧНИЙ АРАБСЬКИЙ ЕМІГРАНТ Сірган В. Сірган, ошкаржений у звинуваченні сенатора Роберта Ф. Кеннеді, вже заспокоївся так, що може спати, як заявив його судом призначений адвокат Расселл Е. Парсонс, який в попередньому тижні конферував у'язниці зі своїм клієнтом в Лос Анджелесі. Розправа має відбутися 1-го листопада ц. р. Пропонується відкласти розправу аж на по виборах, які відбудуться 5-го листопада, але цього не буде, бо вибір суддів присяжних, як заявив окружний прокуратор, потрібна мабуть, аж до виборів.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА Річард М. Ніксон повідомив, що він збільшив до 23 число членів Комісії, яка має займатися головними проблемами республіканської внутрішньої й закордонної політики. Спочатку ця Комісія мала 9 членів, тепер вона складається з 23-ох членів і має виготовляти програму для таких важливих п'ятих справ: людські ресурси, рільництво й природні ресурси, справи економічні, міські справи й закордонна політика, а також про справу державної безпеки. До Комісії належать 8 конгресменів, 4 сенатори, 5 губернаторів та колишні губернатори й амбасадори.

У СВІТІ

ПІДПИСНИЙ КОНГРЕС ЧЕХСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ відбувся у Празі в минулий четвер вже за совєтської окупації, під самим носом окупаційної влади, без її відома. Всі члени того конгресу були передані на роботу й мали виказки з одної великої фабрики на передмісті Праги. Деяких старих мужиків і жінок перевезено туди шпитальними амбулясами, передані їм лікарі й медсестри. Кількох озброєних міліціантів охороняли конгрес, — протитанкову гармату поставлено перед в'їздом до фабрики. Тайна чеська радіостанція виявила всі ті подробиці — за винятком назви й адреси тієї фабрики. Прийнятих на тому конгресі було коло 1.000 членів ЦК чеської компартії.

У СХІДНОМУ БЕРЛІНІ СОТНІ НІМЦІВ ПІДПИСУВАЛИСЬ на меморіалі із протестом проти участі східнонімецького війська у збройній агресії проти ЧСР. Трох танків громадян, які пішли до чеської амбасадати з висловом симпатії чеській державі, арештовано після виходу з будинку амбасадати.

У ПРАЗІ П'ЯНИХ ЧЕХСЬКИХ МІСТАХ ІДЕ „пропагандна війна“. Совіти скидають з літаків летючки з своїми обелдами й забірками аргументами — чехи ті летючки дуть і палять. Совіти приглушують теж всі закордонні радіопередачі. Чехи обліплюють кам'яниці пляжатами з карикатурами протисовєтського характеру, розкидають свої летючки, надають з засекречених радіосилов своїх передачі. Чехи закривали назви вулиць, щоб дезорієнтувати совєтських воїнів, та проголосують призначення доносників-міліціантів і числа їх засекречених автомобілів. Одногодичний протестатійний страйк у Празі в мін. п'ятницю перетворив Прагу у мертве місто. В усіх школах ЧСР вчать обов'язково російську мову — тепер чехи кленуть зрозумілою воєнкою мовою. Важкі окупаційні військ почувують себе ізольованими та оточеними відчуженими ворожими людьми. У ЧСР гине уже понад 20 цивільних осіб і кількохсот є ранених.

ФРАНЦІЯ ПЕРЕВЕЛА ВИБУХ своєї першої водно-подводної бомби: сталося це в суботу 24 серпня на острівці Муруа на Тихому океані. ЗСА дістали першу водно-подводну бомбу 1952 році, СССР в 1953 р., Британія у 1956, а Комуністичний Китай в 1967 р. Припускають, що Франція зможе вивести впровадити водно-подводні бомби таких малих розмірів, щоб їх могли перевозити теперішні французькі бомбардувальники. Експериментальну бомбу скинено з балюну.

В ПОРТУГАЛІЇ АРЕШТОВАНО 6-ох терористів, за якими від кількох років пошукували португальські органи безпеки. Між ними — за офіційним проголошенням — це ті португальці, які в останніх роках захопили деякі кораблі та примусили державні літаки скидати над Лісбою летючки протигризового характеру.

У ЖЕНЕВІ ВІДНОВИТЬ в НАБЛИЖЕННІ ЧЕТВЕР 29 серпня свої наради 17-тихленна конференція роззброєння. За твердженням фахівців шанси уведення в життя в скорому часі міжнародного договору проти поширення атомової зброї, дуже погіршилися у зв'язку з совєтською агресією проти ЧСР. Хоча той договір підписало вже 76 держав, а для його важливості треба ратифікування його тільки 40 неатомовими державами та ЗСА, СССР і Британією, проте ратифікація договору зустріне в американському Сенаті й багатьох інших парламентах поважні труднощі.

У МОСКВІ ГОВОРЯТЬ — У ПРАЗІ СТРІЛЯЮТЬ; СОВЕТИ ЗБІЛЬШУЮТЬ СВОЇ ОКУПАЦІЙНІ СИЛИ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ І ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ОБУРЕННЯ СВІТУ НА НОВИЙ АКТ СОВЕТСЬКОГО НАСИЛЬСТВА

Ситуація в Чехословаччині далі напружена — так само напружені міжнародні відносини у зв'язку з подіями в ЧСР. Від п'ятниці минулого тижня в Москві йдуть наради між керівництвом СССР і ЧСР, але водночас Москва вислала щораз більше війська до Чехословаччини, зокрема до Праги. А в міжнародному світі далі кипить — всезагальне обурення проти Москви найкраще виявляється під час дебат в Раді Безпеки Об'єднаних Націй.

Наради у Москві над „компромісом“

В п'ятницю минулого тижня відлетів з Праги — з власної ініціативи — до Москви совєтським джетом президент Чехословаччини Людвік Свобода. Він був за останньої світової війни командантом чеської армії, створеної на території СССР, і має титул „героя Совєтського Союзу“, отже ніхто з москвітів не може закинути йому „контрреволюційність“ і ворожість супроти СССР. Все ж, несподіванкою було парадне офіційне прийняття, що його більшовики влаштували Свободі на летовищі в Москві. Йому назустріч вихали всі „приміненти“ Кремлю із „президентом“ Миколою Підгорним, прем'єром Алексієм Косігіном і першим секретарем компартії Брежнєвим у провіді. Грала військова оркестра, стояла почесна чета, а робітників і школярів зігнали задля „спонтанного“ виявлення ентузіазму з приводу приїзду Людвіка Свободи. Перед своїм відлетом до Москви — Свобода обіцяв у прилюдному проголошенні, що він ще того самого дня вернеться до Праги. Однак розмови затяглися аж на четвертий день — до понеділка 26 серпня включно і не відомо, коли і чим вони закінчатся. В склад чеської делегації включено однаково вірних прихильників демократизаційного курсу політики, що її повів був секретар чеської компартії Александер Дубчек, як і його противників, представників консервативної течії, між ними Василь Біляк і Алоїс Індру, що їх окупаційна влада наставляла, як членів нової керівної „тройки“ в ЧСР. Віце-прем'єр Густав Гусак, член президії компартії ЧСР Ян Пиллер, міністер військових справ ген. Мартін Дзур і міністер справедливості Богуслав Кучера були далішніми членами делегації. В минулу суботу несподівано совєтські власті привели на ту конференцію також трьох чеських лідерів, керівників демократизаційного курсу, першого секретаря компартії ЧСР Александра Дубчека, прем'єра Ольдріха Чернака і президента парламенту Йозефа Сироковського. Однак раз після закінчення засідання більшовики знову відвели названих чехів в невідомому напрямку. В минулу неділю більшовики викликали до Москви на ті наради ватажків своїх сателітських держав — польського Владислава Гомулю, східнонімецького Вальтера Ульбріха, мадярського Яноша Кадара й болгарського Тодора Живкова. Водночас з Праги вислали додатково на ті москвські наради трьох далішніх членів Президії чеської компартії — Ольдріха Свєстку, Йозефа Спацека й Богуміла Сімона. За офіційним повідомленням ті наради ведуться „одверто й у товариській атмосфері“, що за традиційною комуністичною стилізацією означає, що ті

Протестуючи проти брутальної окупації Чехо-Словаччини, молодь Братислави (столиці Словаччини) зустрічає прибулі совєтські танки ворожими вигуками й обкидувала їх камінням.

наради проходять серед поважних труднощів і що там погодилися. За газетними твердженнями — найбільшу трудність спричинює вимога чеських делегатів, щоб повернути до влади Александера Дубчека й Ольдріха Чернака, та совєтська вимога, щоб стаціонаувати в ЧСР на постійне „совєтський гарнізон“, на східнонімецькому рівені, себто сім'ю — 200.000 воїнів! Чехи стоять на принциповому становищі, що їх власна армія достаточна, щоб забезпечити кордон від Західної Німеччини, яка — зрештою — не думас нападати на ЧСР.

Президент Чехо-Словаччини Людвік Свобода

СССР збільшує свої збройні сили в ЧСР

Одночасно, як у Москві ніби „договорюються“ — Совіти висилають далішні військові з'єднання до Чехословаччини. За газетними вістками, на терені ЧСР перебуває тепер вже близько півмільйона совєтська армія, вивінована танками, гарматами, наземними ракетами і летунством. Не відома цілком масового насичення Чехословаччини збройними силами — вони аж ніяк не виправдують аргумент, що совєтські війська потрібні для протидії „контрреволюції“ в Чехословаччині. До самої Праги введено нових 30.000 до 50.000 панцерних сов. військ. Совєтська преса признає, що „контрреволюційні елементи“ спричинюють окупаційну „труднощі“. У вечірніх годинах в минулу неділю 25-го серпня — більшовицький воїни без попередження застріляли трьох чеських юнаків, які вийшли на вулицю вже після проголошення поліційної години. Однак велика група чеських юнаків і дівчат засіла довкола пам'ятника св. Вацлава й просиділа там цілу ніч — всупереч поліційній годині. Чеська молодь буцім — то поставила демонстраційно „стоїти“ той пам'ятник вдень і вночі. Чехи москвітів не залишають Чехословаччини. Совєтські воїни зривають протисовєтські афіші та наліпки, але такі заклики й надписи виявляються щораз наново.

Об'єднані Нації продовжують наради над чеською кризою

Об'єднані Нації. — Совєтський амбасадор в ОН Яков Малік виступив на сучасному засіданні Ради Безпеки ООН тригодинну

промову, говорючи в ній про те, які навіть нічого спільного не мали з справою чеської кризи та внеску Канади, над яким нараджувався Рада Безпеки: щоб вислати до Праги представника генерального секретаря ООН У Танга, який подбав би на місці про безпеку для всіх тих, що їх арештували й переслідували совєтські окупаційні сили. Малік запропонував, щоб на те засідання допустити представника Східної Німеччини. Данський амбасадор Отто Борч заявив, що „участ в збройній інтервенції проти ЧСР не є квітком вступу до Об'єднаних Націй“. Остаточний внесок Маліка відкинуто 9 голосами проти 2-ох (СССР і Мадяриччини) — при 4-ох, що стримались — Індія, Пакистан, Бразилія і Алжир). Під час промови Маліка ввійшов на залу чеський міністер закордонних справ д-р Ірі Гасек, який під час вмаршу СССР до ЧСР перебував в Югославії і в минулу п'ятницю приїждив до Нью-Йорку та зараз же перевів довгу нараду з У Тангом. В той день Гасек не явився на засідання Ради Безпеки, а тільки в суботу виступив по-англійськи велику промову. Він ствердив, що ніхто з урядових і відповідальних кіл ЧСР не запрошував СССР і його союзників увести свої збройні сили до СССР. Гасек заявив, що всі дії окупаційних властей є нелегальними і не мають ваги. Однак водночас він заявив, що ЧСР далі є „союзником“ „соціалістичних“ країн та висловлює жаль, що власне збоку „приятелів“ — союзників ЧСР зазнала такого несподіваного удару. Чеський

міністер застерігався проти антисовєтських і антикомуністичних зворотів в промові деяких членів Ради Безпеки, але відповідальність за це скинув на окупаційні держави. Він заявив, що ЧСР була і є за „двома німецькими державами“ та тимити важкі історичні наслідки, що їх дала й Німеччина. Він не вимагав від Ради Безпеки нічого конкретного й, очевидно, сподівався, що в Москві прийде до якогось компромісу між легальними представниками ЧСР та москвськими диктаторами. Однак він не діяв від през. Свободи доручення з Москви, щоб він вимагав припинення дебатів на терені ОН і тому ті дебати будуть продовжуватись. Найближче засідання Ради Безпеки ОН призначено на понеділок 26 ц. м. перед полуднем.

Тіто й Чеушеску перевели тайну нараду

Югославський і румунський президенти Тіто і Ніколае Чеушеску перевели в минулу суботу кількохгодинну тайну нараду в прикордонному югославському містечку Врєач, куди обидва комуністичні проводирі прибули автіями. Про зміст і висліди тієї наради не подано ніяких відомостей. Тіто і Чеушеску різко засудили були совєтську агресію проти ЧСР. Совєтська преса, яка лише тільки те, чого вимагали кремлівські вододарі, гостро виступила проти Тіта, який — мовляв — висловився про совєтську збройну інтервенцію „проти контрреволюціонерів“ — мовою західних імперіалістів. За твердженням західної преси — однаково в Югославії, як Румунії переведено тайно військові приготування у випадку, коли б Совіти рішилися повторити також на їх території свій збройний експеримент з чехами. „Правда“ й „Ізвєстія“ закинули Румунії, що її лідери виявили „націоналістичні“ нахили. Націоналістами вільно були тільки москвським більшовикам.

17-НП ВСЕАМЕРИКАНСЬКИЙ МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ЗДВИГ СУМА

Елленвіл. — На Оселі СУМ біля цього міста триватиме від 31 серпня до 2 вересня включно, на „День Праці“ 17-ий з черги Всеамериканський маніфестаційний Здвиг Спільної Української Молоді Америки, з участю батьків та прихильників організованої молоді.

В ШИКАГО ПОЧАЛАСЯ ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ

Шикаго, Ілліноіс. — 26 у В'єтнамі та коаліційного уряду до Південного В'єтнаму. Віце-президент Г'юберт Гомфрі також бажав миру у В'єтнамі, але він бажав, щоб і Північний В'єтнам зробив уступки та під час припинення бомбардування не збільшував своїх збройних сил у Південному В'єтнамі. Різні опитування виявляють, що віце-президент Гомфрі має вже стільки голосів делегатів, що може здобути номінацію вже в першому голосуванні, але прихильники сенатора МекКарті заперечують це. Число делегатів на Конвенції вносить 2.622. Демократична Конвенція відбувається в атмосфері непевності, бо негритянські виборці загрожують демонстраціями і заворушеннями. Посадник Шикаго Річард Деллі попросив про допомогу Національної Гвардії, щоб втримати порядок. Генерал бригади Річард Т. Донн, який є командантом збройних сил в Шикаго, повідомив, що в місті стоять 5.500 гвардійців. Крім цього 6.000 воїків армії залягровані, щоб бути на потегі, коли б треба було їх вжити в Шикаго.

Німецький канцлер вимагає західної конференції „на вершинах“

Бонн. — Західнонімецький канцлер Курт Георг Кізіґер заявив через радіо в пресовому інтерв'ю, що нова ситуація, створена совєтською окупацією в Чехо-Словаччині вимагає переведення конференції всіх голів чеських держав „Атлантичного Союзу, щоб надхнути ту квівалу організацію новим духом. Кізіґер застерігся, що не йдеться про будь-яку воєнність, а тільки про з'ясування собі „де ми“. Кізіґер прославляв французького президента Шарля де Голля за те, що де Голль краще схоплює політичну ситуацію в Європі, коли твердить, що замйрених в Європі може прийти тільки тоді, коли сильному Совєтському Союзу буде протиставлена сильна Західна Європа. Не можливо — казав Кізіґер — щоб Західна Європа була безбронною в тому часі, коли Совєтський Союз „озброєний до зубів“. Кізіґер заповів, що 28 вересня ц. р. приїде до Бонну Шарль де Голль. Канцлер Кізіґер ствердив, що совєтський уряд „трає програму“, коли вічно старастся представити Західню Німеччину, як „злого духа Європи“.

Папа Павло VI закликає до аграрної реформи в Південній Америці

Папа Павло VI після свого приїзду на летовищі в Боготі, відповів на вітання представників уряду й населення

Богота, Колумбія. — В направи цей несправедливий стан. Папа закликав селян і робітників не змагати до направи своїх долі за допомогою насильства і революції, бо це нехристиянські засоби і вони могли б відкласти, а не прискіпити прихід справедливості. Папа Павло VI закликав уряди справедливо розділити податкові тягари між заможні класи. 24-го серпня Папа промовляв на Конференції Латинських Американських Єпископів, де оборона своєї Енцикліки під назвою „Про людське життя“, в якій він виступав проти штучної контролю народження, бо це протиставляється християнській етиці та цій заповіді Божій, яка забороняє вбивати. В країнах Латинської Америки живуть 245 мільйонів людей, з чого 90 відсотків — це католики. Приріст населення вносить 2.9 відсотка річно. Папа рекомендує природну контроль народин.

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки вилучати і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі не виражає застеріг, долучивши за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Після інвазії

Ще до 20 серпня совєтська преса була переповнена повідомленнями про "солідарність і єдність комуністичних партій країн соціалізму", які нібито виявились на експертній нараді в Братиславі. Хоча в тому осуджуваних прогресивних подій у Чехо-Словаччині не брали участі комуністичні партії Румунії, Югославії та Албанії, все ж комуністична преса робила вигляд, що знову "Москва всім міру галава". Закордонні комуністичні партії у відгук на братиславські засідання також твердили, що воно показало "непохитну єдність країн соціалістичного блоку". Так писала комуністична італійська "Уніта", бельгійська "Драпо Руж", навіть англійська "Морнінг Стар" твердила, що "підсумки засідання в Братиславі мають величезне значення для майбутності комуністичного руху і соціалізму".

Так було до 20 серпня. Вночі з 20 на 21 серпня загрозливі совєтські танки, живо нагадуючи гітлерівську окупатію Чехо-Словаччини, з тією різницею, що фашисти напали аде, а комуністи — вночі. Мала "братня соціалістична країна" і не думала чинити опору, хоч тут і там лунала стрілянина. На чехословацьких прапорах з'явився кров. Війська СССР з відділами сателітних країн, яких, до речі, ніхто ще в ЧССР не бачив, окупували Чехо-Словаччину. Московські танки навели свої гармати... На кого? На дух народів, що рвуться до свободи? Духа розстріляти не можна. Незабаром виявилось, що совєтські гармати на вулицях Праги й Братислави дійсно спрямовані фізичній окупації, але — як дотепер — завадали Москві першого великого удару: совєтські окупаційні танки роздавали рештки так зв. "єдності країн соціалізму".

До обуреного голосу народів вільного світу з засудом нового правлячого московського імперіалізму долучилися... самі ж "соціалістичні країни" та багато комуністичних партій світу. Збройну інтервенцію совєтської Росії засудили не тільки на Раді Безпеки ООН. П'ятьма країнами, крім вільних країн Заходу, також Румунія, Югославія, Албанія, комуністичний Китай, комуністичні партії Англії, Франції, Італії, Швеції, Данії, Норвегії, виявляючи справжню солідарність у тавруванні Москви. Такий перший наслідок совєтської інвазії в Чехо-Словаччині.

Конвенційні турботи

Передвиборча конвенція Демократичної партії розпочалася в понеділок 26 серпня в Шикаго під знаком поважних турбот. Минулотижні наради Комісії платформ і Мандатної не облегчили ситуації, а ще більше її ускладнили. На Комісії платформ не вдалося скласти такої компромісної формули, яка стала б діловим помостом між становниками віце-президента Гюберта Гомфрі та двоох інших президентських кандидатів — сенаторів Юджина МакКарті й Джорджа МакГоверна — у в'єтнамській проблемі. Першу міль ти жми становниками найкраще з'ясував тексаский губернатор Джан МакКонеллі. Видатний демократ, єдинець Гюберта Гомфрі, який в ході наради Комісії закинув обом тим сенаторам, що вони пропагують "угоджені і капітуляцію". Поглибилися також розбіжності щодо расової проблеми: мурини південних степів у коаліції з ліберальним крилом демократів гостро виступали проти дискримінаційного, на їх думку, складу т. зв. офіційних стейтсвих делегатів.

Дві зовнішні події також погіршили атмосферу конвенції: інвазія совєтських військ у Чехо-Словаччину знову різко поглибила провідних кандидатів, бо Гюберт Гомфрі солідарний з президентом Джансоном у засудженні тієї інвазії, а сен. МакКарті вважає, що не треба було скликати Крайової Ради Безпеки й взагалі не треба до тієї справи прикладати великої ваги. Важка недуга кол. президента Д. Д. Айзенгавера з'єднує йому симпатії без уваги на партійну приналежність, але так пригадує, що останнім політичним актом Айзенгавера, вже із шпитальної кімнати, була рекомендація для — Річарда Ніксона...

Демократична партія — найбільша в цій країні, вона має зареєстрованих членів втрос більше, як Республіканська. Тепер та велика керівна партія дуже послаблена — внутрішніми розбіжностями, війною у В'єтнамі, зростом злочинності й міськими заворушеннями. За всіма ознаками — конвенція в Шикаго оберне Гюберта Гомфрі на офіційного кандидата. Але суперечки на самій конвенції можуть дуже пошкодити йому — і цій партії.

Паст. В. Боровський

ЗМАГАННЯ МУРИНІВ ЗА СВОЇ ПРАВА

Останнім часом значно загострилася боротьба муринів у ЗСА за свої права. Це ми бачимо в розривах, які відбувалися і відбуваються в різних містах. Хочемо кинути тут жмуть думок про цю важливу проблему, і то думок не своїх, а тих що походять з різних світоглядних таборів, як чорних, так і білих осіб. Нехай вони допоможуть нам виробити свою власну оцінку про цю складну справу.

Що говорять самі мурини?

Визначний муринський журналіст Г. С. Шуйнер, який належить до консервативних кіл, у своїй статті, надрукованій в журналі "Баннер" з 15 березня г. р., пише, що ті мурини, які вживають насильного способу боротьби за свої права, роблять більше шкоди як добрі справи, поглиблюючи в ЗСА ворожнечу між окремими расами. Він уважає, що зроблені білим закиди, ніби вони винні за всі лиха невольничества та "століття зачуження", не оправдані. Він твердить, що це "століття зачуження" витворило муринську спільноту найбільше в світі економічно розвинену, цивілізовану і освічену. Протилежні думки, на його думку, поширюють комуністи, які представляють американив, як людей зажерливих, брутальних та расистів.

Г. С. Шуйнер пише, що вини за відсталість муринів багато муринських провідників спихають на білих, але вони ніколи не говорять про брак уміння муринів використовувати свої можливості, брак у них фахового знання, впертості й зусиль. Він пригадує, що європейські іммігранти зустрілися в ЗСА з цими самими труднощами, а до того з незнанням мови, але перемогли всі перешкоди й пильності та надзвичайними зусиллями. Не зважаючи на це, пише він, треба подивлятися, що мурини в ЗСА досягли відносно "за короткий час так багато в ділянці фаховості, освіти та нагромадження м. а матеріальних достатків. Під цю пору 320.000 муринських студентів навчається в американських коледжах і університетах. 2.500.000 муринів мають свої авта, не включаючи сюди фермерської машинерії, і таке ж число муринів мають свої власні доми. За останніми статистикою 123.470 муринів мають свої фарми, 100.000 планують на своїх плантаціях тютюн, творять п'яту частину всіх продуктів тютюну. Під цю пору мурини мають у два рази більше "бізнесів", як мали їх наприкінці другої світової війни.

Автор не погоджується з закидом, що відсталість частини муринів в Америці треба приписати зачуженню, дискримінації та безправству, в якому перебували вони з вини білих. Він уважає, що такі закиди заохочують чорних до бунтів, насильства й беззаконня. Інший муринський автор, реформований пастор Дж. Б. Вайт, в тому ж самому числі журналу "Баннер", боронить протилежний погляд на причини боротьби муринів. Він пише: "Багато білих людей уважає, що мурини не мають минувшини, культури та історії. Уважається, що цивілізацію до Африки були принесли білі. Нічого не згадують про країну Куш (Етіопія) або чудовий середньовічний університет в місті Тімбукту. Християнська етіопська нація ніколи не згадується".

У дискусіях про расову кризу в ЗСА — пише далі Джеймс В. Вайт, — афро-американці порівнюються з іммігрантськими групами. Ми не є іммігрантами. Ми ніколи не мали щастя бути так тратовані. Але тут треба також сказати, що нема культурної, політичної, академічної або наукової діяльності в житті, в якій афро-американці не зробили б визначного вкладу. Варто тільки про це почитати книжку "Before the Mayflower" by Xerone Bennett, що вишла у видавничстві "Penguin".

Далі автор твердить: "Історія показує, що в Америці були бунти і революції рабів ще далеко перед тим, як у світі з'явився комунізм. Не може бути сумніву, що вороги ЗСА були б раді бачити заворушення в цій країні, але найкращою обороною проти комунізму для кожної країни є здорові християнські внутрішні відносини".

Цей визначний патріот свого народу і борець за його кращу долю заявив у своїй промові в Грос Пойнті, Міннесота: "Є дві Америки. Одна — країна, в якій мільйони тішаться молоком добробуту та медом правди. Друга ж — сповнена жахом. Тисячі ходять вулицями, шукаючи праці, якої нема. Вони змушені купувати в їдальнях мешканців, сповнених гурмом й тарганями. Американські мурини творять самітний острів бідності у великому океані добробуту. Через те вони огорчені та озлоблені. Вони переживають економічну депресію. Їхня доля делалі погіршується, замість поліпшуватись. Коли між мурини з масовою безробіття, це називають соціальною проблемою, але коли це діється з білими, тоді це називають депресією. Ненавистний супротив все ще найвищий можлива зброя, якою мурини мали б уживати в змаганні за справедливість і рівність".

Про себе д-р Кінг сказав: "Я думаю, що важливішим не те, як довго людина живе, але як корисно вона живе. І оскільки фізична смерть є ціною, яку я мушу заплатити... я не думаю, що щось

нам забрав — землю, волю, церкву, мову, історію, літературу, але пісні не був в силі забрати. Ми ж — італійці слов'янського походження, в нас були і є всілякі. Поляки в тих часах, про які ми мали у Львові лише "Лютню" та ще опісля "Евху", а ми по всіх містечках, навіть декуди по селах мали церковні хори, а в кожній гімназії краший або гірший, звичайно мужський. По великих містах, як Львів, Станіславів, Стрий, Перемишль, були в нас великі мішані хори "Боян", а у Львові ще й мужський академічний хор "Бандурист". Перша Академічна гімназія у Львові мала теж свій великий, імпазантийний хлоп'ячий хор.

Диргентом цього хору був проф. Ярослав Вітошинський — суплент, кавалер не першої вже молодості, який у нижній гімназії вчив латини, німецької мови та всього іншого, що було треба. Всім серцем був він відданий церковному й загальному хоральному співу, якого любив і розумів. Мав прикмету найціннішу для всіх диргентів. Помер під

Богдан Галайчук

ПРОВОКАЦІЯ АРГУЕДАСА

Буенос Айрес. — Місяць тому трапився в Болівії, скажати б, скандальний порядний фамілії: військовий розвідка викрила, що міністер внутрішніх справ Антін Аргуедас продав кубинському урядові, у фотокопіях, що-дезінформістського провідника Ернеста "Че" Гевари. Аргуедас втік до Чіле. 17 серпня вернувся — через Лондон, Нью Йорк та Ліму — до болівійської столиці, де на двох пресових конференціях поставив обвинувачення проти Америки — конкретно проти СІА, Корпусу Миру та АІД — і проти Чіле.

Невідомо, чи Аргуедас керувався жадобою наживи, чи ідеологічними міркуваннями, чи марксист. Його з'явлення перед чілійською поліцією були такі суперечні, що вона не знала, чи має перед собою провокатора (а слід додати, що дипломатичні взаємини між обома країнами зірвали у висліді територіального конфлікту), психопата чи дрібного злодюжника. Чілійський уряд був змушений видавати вітання Болівії, але в останній хвилині наказав йому негайно покинути територію Чіле.

Заяви Аргуедаса перед журналістами були не менш суперечні, ніж перед чілійською поліцією.

"Болівія витримала переможену офіційну кастрівської партизанки, але ледве чи витримала те, що тепер трапилось", — писав шведський "Ля Насіон", безсередньо після вибуху скандалу.

Щоб оцінити глибину внутрішньої кризи в Болівії, пригадаємо, наприклад, наслідки афери британського міністра Профума. І додаймо: Болівія є не кабинетною демократією, на зразок британської, а президентською, на зразок американської, тобто, коли Профумо був відповідальним сам за себе, перед парламентом, за Аргуедаса відповідає виключно президент, Рене Баррієнтос. Відповідальність тим більша, що деякі болівійські кола, зокрема націоналістичні, здавна остерігали його перед Аргуедасом, як колишнім членом компартії. Правда, серед активних антикомуністів існує безліч таких нахваних екс-комуністів. Належав до комуністів у студентському віці і сам пізніший венесуельський президент Бетанкур.

Наскільки сильний був той удар по болівійській демократії, виявилось зразу ж. Як тільки роззасяла вістка про втечу Аргуедаса, на вулицях болівійської столиці вибухли грізні заворушення, іспіровані Соціалістичною Фалангою, як втом недовір'я для президента. Такий

інше може бути кориснішим. Я не думаю, що людина може бути вповні вільною, не перемігши в собі острах перед смертю, але я дійсно відчуваю, що я цей острах переміг".

(Продовження буде)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редактор: Д-р Михайло Дашко

ПРОБЛЕМИ ЦИТОВИДНОЇ ЗАЛОЗИ

II

У попередній статті ми писали про симптоми, які проявляються, коли щитовидна залоза продукує надмірну кількість гормону, так званого тироксину. Варто, однак, відмітити, що ця хвороба зустрічається тепер далеко рідше, як у минулому, і звичайно не виявляється в класичній формі. Значно частіше, зокрема в Америці, недуга цієї залози зв'язана з надмірно малою продукцією тироксину. Чим менша його продукція, тим гостріше проявляються недуги.

Ця недуга може атакувати людину в кожному віці, починаючи від немовлят. Кретинизм дітей, як наслідок недорозвинення залози — це була колись невилкована недуга, що залишала людину неморальною на все життя. Тепер, якщо своєчасно розпізнати цю недугу, її можна повністю контролювати, даючи хворому відповідні дози гормону із залоз битої худоби або синтетичні препарати, що заступають природний гормон.

У дітей недостатка гормону проявляється дуже типово: дитина, навіть уже від трьох місяців життя, починає набирати типово-неормально вигляду, її рт постійно відкритий і виділяє надмірну кількість слини, зяк вибухає назовні і грубшас, обличчя набрякає. Таке морзастає і в пізнішому віці. Тоді симптоми такі самі, але шкіра набрякає не лише на обличчі, а й на руках та ногах, хоч і залишається зверху сухою. Дитина виглядає апатично, дуже швидко набрав вагу, хоч загальний ріст її тіла затримується. Температура тіла завжди обнижена, інтелекція низька, мале заінтересованість оточенням, грами тощо. Мова і думки загальмовані.

Згадані симптоми, очевидно, проявляються в особливих важких випадках, і то майже завжди у дітей, народжених від хворого на щитовидну залозу батька або матері. Від здорових батьків такі діти народяться дуже рідко. У дітей з недостатком гормону щитовидної залози загальна картина недуги не має драматичного характеру, але все ж відбивається на їх фізичному й духовному розвитку: надмір ваги, сповільнений ріст, низька інтелекція — це перші і основні симптоми недостатку гормону у дітей.

Коли хвороба проявляється в юнацькому віці, проблеми затримування росту вже не має, але симптоми її подібні: швидко набрання ваги, легка втомлюваність, набрякання шкіри, зокрема обличчя, ніяка жодної нормальної температури тіла, випадання волосся, погіршений слух, загальна апатія, не-

нормальний статевий і духовний розвиток повільні рухи та мова.

У дорослому віці такий стан виявляється частіше у жінок, звичайно у віці 35-40 років, а ще частіше 45-50 років, коли жінка переходить т. зв. змину віку — клімактеричний період. Симптоми не-дуги однакові у жінок і чоловіків: легка втомлюваність, набрання ваги, апатія, постійна сонливість, брак зацікавлення й енергії, обниження або й повна абстиненція в статевому житті, низький пульс, низька температура, набрякання обличчя та ніг.

Іноді хворі пояснюють лікареві свою недугу перепаруванням, "нервами", тим, що, мовляв, "у мене це родинне", кліматом, умовинами праці і т. д. При цьому здебільшого звертають увагу на те, що зовсім мало їдять, а все ж вага йде вгору, волосся випадає жмутами, нігті ломляться, не можуть "з'їдати сон з очей", рідко і мало віддають сечу, підпуюхають очі і т. д. Коли у лікаря виникає підозріння, що це може бути наслідком недостатності продукції гормону щитовидної залози, він докладно досліджує загальний стан здоров'я пацієнта і заряджує аналізу крову.

Лікування гормоном залози діє дуже повільно, іноді треба чекати кілька тижнів або й місяців, поки хворий почне відчувати його наслідки. Часом потрібно перевірити хворого ще й ще раз, щоб устояти відповідну дозу гормону. В кожному разі, коли стан здоров'я не кращає, аж ніяк не треба махнути на все рукою і відмовитись від дальших дослідів, бо кожна людина по-своєму реагує на лікування. Крім цього не кожний організм асимілює гормон однаково.

Як правило, людина з недостатком продукції гормону щитовидної залози му-сить періодично переходити перевірку у лікаря, включно з аналізом крові. Лише тоді лікування буде успішним.

Важкі симптоми внаслідок недостатку гормону щитовидної залози у дорослих і старших людей виявляються надзвичайно рідко, як та-кож дуже рідко проявляється кретинизм. Це може бути лише при тяжкому пораненні залози або при повному її видаленні у випадку рака.

Варто ще відмітити, що ця недуга дуже рідко виникає у людей понад 65 років.

КОМУНІСТИЧНІ АГІТ-ПОІЗДИ

Як у перших роках після захоплення України совєтською Росією, так і тепер у Україні почали роз'їздити "агітаційні поїзди", які мають за завдання агітувати населення... за комунізм!...

"Молодь України" з 16 серпня сповіщала, що "незабаром вийдуть три агітаційні поїзди організовані в інших відділах магістралі в зв'язку з підготовкою до 100-річчя з дня народження Ілліча".

співали на наших концертках, наприклад, "хор прах" з опери "Голландець-бурлака", де я співав супротивно партію Сенти, весільний хор з "Логентріна", хор дітей з "Евангелісманна" з тейорним сольом теолога Т. Пасичинського і т. д.

Наш хор засадничо був мішаний, хоч у дитячому складі, супротивно-альт, і ми могли б конкурувати з віденськими "Шпатами". Наслідки він яких 50 співачок, — як котрого року. Музичні динамічні ефекти робили неспрочно, але — і то передусім — безкомуністичний бас, в гімназичних хорах річ небувала. Вже не пам'ятаю всі члени хору, навіть більшість не пам'ятаю, де ж було тому 66 років. Супротивно було 15-18 хлопців. Крім себе згадаю свого наслідника соліста, молодшого за мене на два-три роки, Василя Мо-золика.

(Далі буде)

о. Василь Соловій

ХОР НАШОЇ ГІМНАЗІЇ

(100-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ)

(1)

Не знаю, правда чи не жарт, але я чув, що в одному провінційному галицькому містечку, де за австрійських часів стаціонував полк кавалерії, сталася одному фіякерю така пригода:

Цей фіякер купив на ліценції старого коня, вже не відомого до військової служби, але ще доброго, щоб фіякерською "дриндою" обвозити людей по місті. Одного разу, коли він від якогось достойного гостя на залізничну станцію, раптом із бічної вулиці над'їхав відділ війська з оркестром попереду. Була якась парада. Почувши оркестру, кінш став на місці, немов вклянутий, а оці-ляючи того трупом побіг, щоб прилучитися до інших копей. Під такт маршу він почав високо викидати головою, а копитами з силою вда-

рати по бруку. Не було спо-ради змусити його їхати на станцію, і достойний гість спізнився на поїзд, а фіякер з конем перейшли в історію. Таким коном я відчував себе 21 березня 1966 р. на шевченківському концерті в Бальморі. Молодий лікар П. Коструба, що очолював у той час місячний відділ У. ККА, суспільник і патріот, при цьому мільоман і диригент, з гарним тенором, запропив на імпрезу наш репрезентативний мішаний хор "Кобзар" з Філадельфії під дирекцією д-ра А. Рудницького. Хор з виробленою марково співач наші класичні твори, головню кантату М. Лисенка, "Радуйся, ниво", Д. Сичинського "Лічу в не-волі" і т. п. Я сидів у першому ряді крісел і слухав мов заворожений. А коли

Півсотні надійної молоді закінчили українознавчу школу в Шикаго, Іл.

Український Конгресовий Комітет Америки-Шикаго Ред.

Матура в Українознавчій школі в Шикаго

Школа Українознавства Т-ва „Учительська Громада“ в Шикаго може в цьому році звитувати небуденний успіх: 50 абітурієнтів (15 хлопців, 35 дівчат) вищого курсу приступило до кінцевого іспиту зрілості, до найчисленнішої української матури у вільному світі. Іспитова Комісія Шкільної Ради УКА, очолена інспектором д-р. Г. Білоусом (Дітройт), перепитувала всіх кандидатів протягом п'яти вечорів, цілої суботи і неділі 31-го травня, 1 і 2-го, і усталила такі оцінки: з визначним успіхом складо іспит — 19 кандидатів, з дуже добрим — 15, з добрим — 14, з достатнім — 2. Подасмо їх призначити в азовному порядку: Р. Барбаш, Л. Бегін, І. Бездзіс, Р. Бігун, Д. Білик, Р. Борняк, М. Гарасовська, Л. Голубова, Д. Григорчук, М. Гринів, Р. Голяш, С. Дачин, О. Дрогмиренська, А. Дувірак, Н. Іванків, О. Ільчина, С. Ільчина, К. Коделська, Е. Колодій, П. Коцелко, Т. Кузик, Ю. Куріачак, Ю. Матвійшин, С. Мерзак, Х. Мурська, Л. Окрук, Л. Оришук, Л. Палчан, Л. Паньків, О. Рарик, Л. Сасвич, Ю. Самбірський, М. Сеник, О. Скоморох, О. Скубік, Б. Стельмах, Ю. Струтинський, Л. Тарасенко, Л. Ткачів, Л. Ткачук, О. Халас, О. Хіч, Х. Цибрівська, О. Цурковська, О. Черня, А. Шалева, Б. Янчинин, М. Яросевич, М. Ястремський.

Вручення дипломів відбулося 8-го червня під час традиційної прощальної імпрези. Гарячими оплесками привітали присутні дорогою нам молоді, коли вона гондою вийшла на сцену, прикрашену їхнім матуральним клічем: „Тобі, Україно, наш труд і любов“. Велике враження викликало слово сучасного студента публіциста і письменника Кук п. Роберта Генрегена, який звернувся у вагу на корисну працю української школи у вихованні доброго американського громадянина. Описав п. Р. Генрегеном спільно з д-р. А. Антоновичем вручає нашим абітурієнтам грамоту прозвання „Сертифікат оф Меріт“ американського шкільництва за їхню українознавчу студію в нашій школі. Це перший випадок формального урядового визнання українською шкільництвом американської школи вільною владою, представників якої впровадили до нашої школи проф. М. Куропас. Попрощалися абітурієнти: директор школи проф. А. Антонович, опікун класу „А“ — проф. Ю. Сидорович, опікун класу „Б“ — м-р. Роман Сасвич, д-р. М. Ременюк — від „Учительської Громади“, о. шамб. Я. Савшук — від парохії св. о. Миколая, д-р. Ю. Назаревич — від ОУП-ЗСА, проф. М. Куропас від Виховно-Дослідного Комітету УНС, а також представники громадських організацій. Від батьків класу подали учасникам подарунок у вигляді книжки „Тобі, Україно, наш труд і любов“.

Ракіння шкільного року відбулося на Оселі Равид Лейк 9-го червня. Воно було поділене на відзначення 50-річчя проголошення самостійності України і 100-річчя заснування Т-ва „Прогрес“. При гарній погоді прибуло на свято понад півтора Антоновича почалися тавників комбатанських організацій, та гостей. На звук сурми зібрані віддали пошану поляглим учасникам визвольних змагань та померлим дітям „Прогресу“. Після святочного слова директора А. Антоновича почалися виступи шкільної молодеччини.

організації в мистецтві слова, пісні та танку. Насамперед виступили найменші діти із садочка СУМА ім. Павлушкова, потім 5 окремих хорів школи „Учительської Громади“, які під фаховим керівництвом проф. М. Галак зробили великі поступки. Атракційною імпрезою був виступ танцювального ансамблю „Дніпро“ з Мільови, Вискансин під керівництвом п. М. Праска. В минулому шкільному році школа працювала при незмінному стані учнів — 730 в 23-ох відділах, з 27-ма учительськими силами, 12 абітурієнтів Педагогічного Курсу, директором якого була проф. Л. Коделська, почали вже відбудувати практику в поодиноких класах. Створено одну класу англійської мови та передшкільної співпраці Союзу Українок. Крім програм, приписаної Шкільною Радою, провадиться обов'язкове навчання хорового співу і народних танків в усіх класах. В різдзяному часі всі класи змагались в конкурсі колядок і щедрівок, а в другому півріччі в конкурсі декламацій, читаних лектур, мистецького читання і поправного писання. Кожного року відзначається роковина: 22-го Січня і 1-го Листопада з піднесенням пралорів і відповідною програмою цілої школи. Крім того кожна класу відбуває святочні сходили з нагоди різних національних свят та влаштує одну класову імпрезу, щоб заохотити дітей до самодіяльності. Нижчі класи були зобов'язані прочитати протягом року 3-4 лектури, а вищі класи 5-6 лектур. Під керівництвом утилітарки А. Михайлович учні нижчих класів відіграли 25 травня п'єсу „Весела сопілка“ — М. Шугасовського. З успіхом пройшла щорічна костюмова забавка, влаштована Батьківським Комітетом, під проводом п. Ю. Стельмашука, вечірка — забавка середньоклассів та дитяча забавка всіх українських дітей Шикаго. Збірка на фонд „Дітям“ принесла коло 900 дол. крім того започатковано фонд купів власного шкільного приміщення. Під час педагогічної конференції західної округи ЗСА 27-го квітня старша молоді виставила для її учасників п'єсу „Американка“ М. Струтинського під керівництвом проф. Ю. Сидоровича, а цілком першої класу під проводом учит. С. Кавки відіграли в прекрасних костюмах сценку „Соняшники“, яку описали повторили також на закінчення року для загальногромадянства. Під час згаданої конференції оглянув нашу школу голова Шкільної Ради УКА проф. д-р Е. Жарський, а 2-го березня проф. О. Прицак розповів учням вищого курсу про катедру українознавства в Гарвардському університеті.

Микола Гурчак

Йонкерс, Н. Н.
ВІДБУЛОСЯ ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ

На пропозицію Головної Управи ООЧСУ відділ в Йонкерсі 22 березня скликав політичне віче, на яке запрошено доповідати п-ні Уляну Целевич з Шикаго і п. Миколу Чирівського. Віче відкрив голова місцевого відділу м-р Еміль Стрийський і представив доповідачів.

Громадянство. Йонкерсу вперше мало нагоду вітати в себе голову Жіночої Організації ООЧСУ п. У. Целевич, яка цікаво промовляла про події на рідних землях, які прагнуть до визволення нашої поневоленої Батьківщини. Пані Целевич пояснила, хто веде там акцію. Це молоді люди, виховані чужою владою, ворожою для нашої нації. Це діти тих батьків, яких родичі були вивезені окупантом геть з рідного краю, або були виховані у ворожому дусі для української національної справи. Сьогодні як і давніше найкращі сини України опинилися в тюрмах, але вони являють боротьбу за визволення своєї Батьківщини.

Пані У. Целевич підкреслила роль жінки на чужині в сучасних умовах. Щоб рятувати наше покоління, ми, матері, повинні виховувати наших дітей в здоровому патріотичному дусі.

Пан Микола Чирівський доповідав про Україну під советською владою. Доповідач навів деякі докази, як сильно обмежена є влада Української Радянської Республіки під опікою „старшого брата“, де ми не маємо жадної влади, назва УССР є лише паперова. Український народ має свого мудрого гонителя Тараса Шевченка. Він не лише оспівав славу минулих наших предків, але він висував нам, що „стане Україна“ і „поможеться на волі невольничі діти“.

Після доповіді п. Е.

Папа Павло VI вернувся до Риму з Евхаристійного Конгресу в Боготі

Рим. — В минулу неділю 25 серпня ц. р. Папа Павло VI вернувся до Риму й негайно переїхав до своєї літньої резиденції в Кастольф Гандольфі, закінчивши свій триденний візит до Боготи, Колумбія, де він був на 39-му Евхаристійному Конгресі. Подорож джетою тривала 13 годин і 15 хвилин, включивши півторогодинну перерву задля допущення пальним на Бермудах. 70-річний Папа вийшов із літака в Римі бодріше і у кращому настрої, ані ж більшість його співтоваришів по дорожці. Назустріч Папі вихали на летовище італійський прем'єр Джованні Леоне, дипломатичний корпус і якийсь десяток кардиналів. У своїй привітальній промові прем'єр Леоне наткнувся на советську інвазію в Чехословаччині. У своїй короткій промові Папа згадав про велику бідність, яку він ствердив у Боготі, та прославляв бідних, які виявили там глибоку вірність Церкви й вірі.

ПРОВОКАЦІЯ АРГУЕДАСА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тро пробував кинути підозріння на одного болівійського полковника, буніт то він продав фотокопію. Військова розвідка з усією суворістю перевела слідство, але не задушує його вислідів, дармащо свідомо далекодучих політичних наслідків здемакування Баррієнтосового міністра. Військовий суд не користується незалежністю від військової влади, тому, коли б він судив Аргудаса в атмосфері перепоспій провокації, могло б виникнути підозріння, що судді не допустили до виявлення правди, яка компромітує збройні сили.

Але, турбуючись за своє добре ім'я, збройні сили, практично, жертвують головою Баррієнтоса. Тому останньому не залишилося нічого іншого, як погодитися на обвинувачення Аргудаса, як міністра, на т. зв. політичному суді, перед Конгресом. „Не маю чого боятися“, — заявив Баррієнтос 18 серпня, — нехай народ довідається про мої зусилля дипломатичним шляхом об'єднати поворот Аргудаса. Це — найкращий доказ, що я заінтересований у повному висвітленні справи. Суд спростує перед народом і перед світом звернені проти мене інсинуації.“

Чи справді спростує? Правдоподібно, спростував би нормальний, фаховий суд, цивільний чи військовий. Але сумніваюся, що спростують парламентаристи на безсторонності, гідну справжнього суду, супроти президента, який здупив їхню ребецію загрозити селянською міліцією. Чи судитимуть вони лише Аргудаса?

ЮРІ ДЕМЧУК ЗАЛИШИВ ОПЕРУ ДЛЯ БАНДУРИ
Переможець на кількох міжнародних конкурсах, молодий оперовий співак з Києва Юрій Демчук, донедавна ще слюсар-монтажник у Дніпропетровському випускник Київської державної консерваторії, блискучий виконавець партії Вибороного в „Наталці Полтавці“, Черевика в „Сорочинському ярмарку“ й ін. операх — покинув з власного бажання виступи на оперовій сцені. Він цілком присвятився бандурі, сказавши, що „бандура — моя перша любов“. Ю. Демчук вже виступав у Франції, Бельгії, Голландії, Гвінеї, нещодавно в Болгарії, виконуючи здебільшого козацькі і чумацькі думи та українські народні пісні.

ДЕ КУПИТИ?

На сторінках „Свободи“ 21 серпня надруковано листа з Криму, в якому розповідається, що в Україні не можна придбати і за золоті гроші великих кітлів, труб, сушарень для овочів. У листі сказано, що багато садівників гине, бо їм треба перевозити за 35 кілометрів до залізничної станції по бездоріжжю. Тому колегостники вирішили збудувати завод для перероблення овочів на компот. Заледве змогли вони придбати необхідний матеріал, але не можуть купити обладнання для розбудови консервного заводу: „Час уже налагодити постачання колгоспів необхідним матеріалом“.

Стрийський подякував за реферат. Слова в дискусії ніхто не заперечив. Прочитано резолюції, які всі прийняли. Описав відбудуєсь скромне прийняття.

О. Женецька

В Нью Йорку виявили колишню командантку концентраційних таборів Герміну Бравнштайнер

Нью Йорк. — Департамент Справедливості почав крок в тому напрямку, щоб унеможливити американське громадянство пані Рассел Раш, замешкалій в Квінсі, Н. Й., та відослати її до Австрії, бо виявилось, що вона була працівницею та команданткою концентраційних таборів за панування Гітлера, де поводитися з арештованими „жидостоко, брутально та садистично, без потреби б'ючи та туртуруючи безборонних „жидів“, пані Раш — це колишня Герміна Бравнштайнер, яка одружилась з американцем Расселем Рашом і в 19 49 році прибула з ним до Америки. В 1963 році вона дістала американське громадянство, замовчавши, що вона працювала в концентраційних таборах в Равенсбруку в Німеччині та в Майданку в Польщі, за що її засудили в Австрії до трирічного ув'язнення, яке вона відбула. Її чоловік пан Раш стверджує, що вона така смирна, що навіть мухи не вбила б. Він не знав, що вона була команданткою таборів. Виявив вчинки пані Раш — Бравнштайнер працівничий агент Сімон Візен-таль, який є спеціалістом від гітлерівських злочинців і очолює окреме бюро у Відні.

Замість квітів на могилі Дорогих нам:

с. п. НАТАЛІ МОХНАЧКО
с. п. ГРИГОРІЯ ПЕНЦАКА
с. п. ІВОНА ГОЛУБОВИЧА

складають 30.00 доларів
на Фонд Кардинала Йосифа

Галиця і Лука ГУРАЛЬ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що дня 25-го серпня 1968 року відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п. о. протоієрей
МИКОЛА ХАРИЩАК

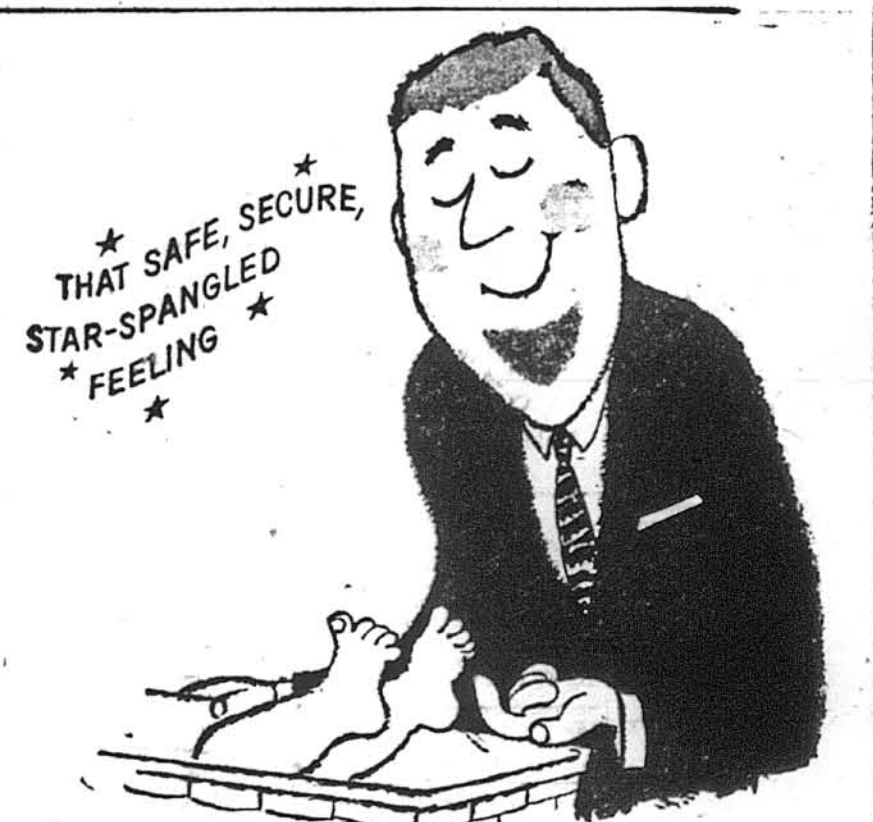
нар. 8-го березня 1913 р. в Модричах коло Дрогобича.
Тлінні Останки спочивають в Українській Православній Церкві
св. Духа в Coatesville, Pa. від год. 8 рано — 8 веч. у вівторок 27-го серпня 1968 р.

В середу 28-го серпня перевезення Тлінних Останків до Бавнд Бруку, де о год. 8-й веч. в Церкві-Пам'ятнику відправиться Панахида та священний похорон.

ПОХОРОН відбудеться в четвер 29-го серпня 1968 р. на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

донька — ОКСАНА
син — ГОР
зять — ПЕТРО Я. ПЯСЕЦЬКИЙ
внук — ПІТРУСЬ МИКОЛА

You feel good about it
when you buy Savings Bonds

NOW
PAYING
4.15%
WHEN HELD TO
MATURITY

Savings Bonds are a great way to build a solid financial foundation for your child (or grandchild).

It stands to reason. Every Bond you buy keeps growing right along with the child and becomes available for future, expensive needs.

Important needs like education, marriage or a business of his own.

Bonds not only grow—they work hard at insuring the family's future by insuring the future of the country. A big job that doesn't come easy.

Buy Bonds at your bank or on the Payroll Savings Plan where you work. And see if you don't feel good about it.

Your Uncle Sam will.

NOW—Savings Bonds Pay 4.15%!

Interest on new E and H Bonds you purchase has been raised to 4.15% when held to maturity. E Bonds mature faster—now in just 7 years. Your old Bonds will earn more. Too. Savings Bonds are better to buy, and hold, than ever.

Buy U.S. Savings Bonds

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

Ukrainian National Association & "Svoboda" Ukrainian Daily

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ В ПРОДАЖУ

велика праця д-ра ЛУКИ ЛУЦІВА

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА
НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ
СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Праця охоплює цілість життя, діяльності і творчості Івана Франка, починаючи від його дитинства і юнацьких літ аж по останні роки життя. Біографію і творчість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих франкознавців дореволюційних і післяреволюційних, як також сучасних підсоветських. Шість повних сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.

Книжка повинна бути в кожній українській хаті.
654 сторін друку. Тверда оправа. Ціна \$9.50.

Замовлення і належність слати:

"SVOBODA", 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

УКРАЇНСКА МИСТЕЦЬКА ГАЛЕРІЯ
ТЕТЯНИ І ВОЛОДИМИРА БОГАЧЕВСЬКИХ
"NOVA GALLERY"
194 Tinker St., Woodstock, N.Y.
на пл. 212, припл. 1/2 милі від центру в напр. до Фінчді

